

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Datum 2025-04-01
SMHI Dnr 2025/110/5.4.1
Er referens KN2024/02514

kn.remissvar@regeringskansliet.se

kopia: osman.djibril@regeringskansliet.se

Yttrande över Remiss Betänkandet Vindkraft i havet – En övergång till ett auktionssystem (SOU 2024:89)

SMHI har tagit del av rubricerad remiss och har följande synpunkter.

Myndigheten ser positivt på möjligheten att tillståndsprövningen av vindkraft i Sveriges ekonomiska zon kan bli mer effektiv i och med att ett auktionssystem inrättas. Under innevarande årtionde har myndigheten år för år emottagit ett starkt växande antal samråds- och remissärenden gällande havsbaserad vindkraft, vilket ökat SMHIs arbetsbörda.

Som påtalas i betänkandet torde ett auktionssystem leda till att både SMHIs och övriga remissinstansers arbetsinsats skulle minska betydligt. I detta sammanhang välkomnar myndigheten särskilt de regelförenklingar för befintliga projekt som beskrivs i kapitel 6, genom vilken tidigare tre parallella prövningar i ett och samma projekt kommer att ändras så att framöver endast en prövning behöver göras.

SMHI ser även positivt på vad som beskrivs i avsnitt 12.4.4 Konsekvenser för miljön, där det föreslagna auktionsbaserade systemet kommer att betydligt minska miljöpåverkan från bottenundersökningar, dels parallella sådana av konkurrerande projektörer, dels undersökningar i områden som i efterhand bedömts som olämpliga för havsbaserad vindkraft.

I avsnitt 12.4.12 berörs övriga myndigheters arbetsinsats vid prövningar i det nuvarande systemet och i det föreslagna auktionssystemet. Det skulle innebära en förändring där dagens tyngdpunkt på enskilda ansökningar förskjuts mot att samverka i att bereda regeringens utpekande och att sedan genomföra koncessionsförfarandet.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

SMHI instämmer här i betänkandets bedömning att myndigheternas samlade arbetsåtgång kommer att minska.

Ett flertal myndigheter arbetar med att pröva eller yttra sig över ansökningar kopplade till havsbaserad vindkraft. SMHI har under innevarande årtionde handlagt mer än 260 enskilda ärenden gällande havsbaserad vindkraft.

I avsnitt 4.3 görs bedömningen att förslaget till auktionsbaserat system kommer att förbättra förutsättningarna för planering och tillståndsprövning, och då bland annat hanteringen av vindkraftsparkers kumulativa effekter. Här vill SMHI betona att den havsbaserade vindkraftens påverkan på miljön är gränsöverskridande, varför internationell samverkan är av högsta vikt.

Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet är inte enbart tre svenska vattenområden, utan delas med nio andra länder. Även dessa länder har byggt, eller planerar att bygga, vindkraftparker i sina vatten. Vindkraftparker har potentiellt gränsöverskridande effekter under alla tre faser; anläggnings-, drift- och avvecklingsfasen. Dessutom ökar risken för kumulativa effekter när fler parker anläggs. Här behövs alltså internationell samverkan.

SMHI anser därför att ett överordnat och multinationellt havsråd med överblick över hela Östersjöns miljö, borde inrättas och ges möjlighet att kartlägga de kumulativa miljöeffekterna av samtliga länders projekt. En sådan övergripande kartläggning skulle medföra att kumulativ och gränsöverskridande påverkan bättre kan beaktas i Östersjöländernas beslut om enskilda anläggningar i aktuella områden.

Myndigheten menar att Helcom-Vasab havsplaneringsgrupp i Östersjön samt the Greater North Sea Basin Initiative (GNSBI) i Nordsjön skulle kunna vara lämpliga medlemmar i ett sådant råd. Även grupperna ICG Eco-C samt ICG ORED, båda under Oskar, vilka diskuterar kumulativa bedömningsmetoder och effekter från havsbaserad vindkraft är också tänkbara medlemmar.

Generaldirektör Håkan Wirtén har beslutat i detta ärende efter föredragning av Jörgen Öberg. Avdelningschef Magnus Rödin har deltagit vid den slutliga handläggningen.

För SMHI

Håkan Wirtén
Generaldirektör